

**UCHWAŁA NR XIV/148/2019
RADY MIEJSKIEJ W GŁOGÓWKU**

z dnia 23 sierpnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Głogówek na lata 2019 - 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506), w związku z art. 6. ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) Rada Miejska w Głogówku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Głogówek na lata 2019 - 2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głogówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Głogówku

Jerzy Kunert

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2019-2023**

Spis treści:

Wstęp

- I. Skala i diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Głogówek oraz posiadany potencjał w celu realizacji programu.
- II. Kierunki działań.
- III. Cele programu.
- IV. Zadania programu.
- V. Przewidywane efekty realizacji programu.
- VI. Finansowanie programu.

WSTĘP

We współczesnym świecie przemoc jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. Termin przemoc (ang. violence, fr. violence, niem. gewalt) potocznie często zastępowany jest takimi pojęciami jak brutalność, okrucieństwo, przestępczość czy agresja[#]. Stanowi od wielu lat poważny problem społeczny i jedno z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny jak i poszczególnych jej członków.

Przemoc domowa, inaczej zwana także przemocą w rodzinie, to „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody”[#]. Przemoc to także wykorzystanie w kontaktach międzyludzkich przewagi sprawcy, aby realizować jego własne cele. Dokonuje się ona przez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka, manipulowanie, nieliczenie się z dobrem ofiary przemocy, powodowaniem cierpienia.

Przemoc może być spowodowana utratą kontroli nad agresywnym zachowaniem sprawcy, poczuciem bezradności oraz siły i planowanym lub impulsywnym zachowaniem.

Jednak o przemocy decydują trzy podstawowe warunki: sprawca może sobie pozwolić na przemoc, ponieważ czuje się bezkarny; przemoc realizuje potrzeby sprawcy i zachowanie to narusza dobro i prawa ofiary. Wyróżnia się przede wszystkim cztery formy przemocy: przemoc fizyczną, przemoc psychiczną, przemoc seksualną (nadużycia seksualne) i zaniedbanie. Powyższe formy przemocy często występują łącznie[#].

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2019 r. poz. 730).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielenie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie. Potrzeba opracowania takiego dokumentu dla Gminy Głogówek wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawa o pomocy społecznej i ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które nakładają na Gminę obowiązek opracowania i realizowania Programu), ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy.

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 303),
- Ustawę z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 271),
- Ustawę z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Głogówek,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Głogówek.

I. Skala i diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Głogówek oraz posiadany potencjał w celu realizacji programu

Diagnozowaniem zjawiska przemocy w rodzinie, profilaktyką w tym zakresie oraz koordynacją działań pomocowych dla rodzin doświadczających przemocy domowej zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny powołany w dniu 1 lipca 2014 r. Zarządzeniem Burmistrza Głogówka nr OPS.0050.109.2014.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- I.** Ośrodka Pomocy Społecznej,
- II.** Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- III.** policji,
- IV.** oświaty,
- V.** ochrony zdrowia,
- VI.** Kuratorskiej Służby Sądowej,
- VII.** organizacji pozarządowych.

Zasoby instytucjonalne Gminy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głogówku;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku;
- 3) Punkt Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym w Głogówku;
- 4) Komisariat Policji w Głogówku;
- 5) Placówki Oświatowe;
- 6) Placówki ochrony zdrowia;
- 7) Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

Z danych liczbowych Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w 2018 r. na terenie gminy Głogówek objęto 15 rodzin pomocą zespołu interdyscyplinarnego, a 48 osobom udzielono pomocy grup roboczych (w tym: 18 kobiet,

12 mężczyzn i 18 dzieci) w ramach procedury NK (Niebieskiej Karty), gdzie stwierdzono występowanie przemocy.

Tabela . Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik		Podmiot odpowiedzialny	
			Gmina Głogówek	
Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	Liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych		1	
	Liczba posiedzeń zespołów		4	
	Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych	ogółem:		48
		w tym kobiety		18
		w tym mężczyźni		12
		w tym dzieci		18
	Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych		15	
	Liczba utworzonych grup roboczych		15	
	Liczba posiedzeń grup		53	
	Liczba osób objętych pomocą grup roboczych	ogółem:		48
		w tym kobiety		18
		w tym mężczyźni		12
w tym dzieci		18		

Opracowanie własne

W roku 2018 założonych zostało 19 Niebieskich Kart. Zespół Interdyscyplinarny działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Głogówku udzielił pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego. Przeprowadzono analizę – badanie skuteczności pomocy udzielonej osobom dotkniętym przemocą w wyniku czego ustalono, że liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia w zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy wynosiła w 2018 r. – 13 rodzin.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku w 2018 roku założyli 4 Niebieskie Karty, w roku 2017 – 2 Niebieskie Karty. Z kolei Policja założyła 13 Niebieskich Kart w 2018 roku i 1 Niebieską Kartę w 2017 roku Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Prudniku założył 2 Niebieskie Karty w 2018 roku oraz 1 Niebieską Kartę w 2017 roku u rodzin z terenu Gminy Głogówek.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Prudniku z poradnictwa i pomocy w sprawie przemocy w rodzinie korzystało 50 osób w tym 19 osób z Gminy Głogówek.

II. Kierunki działań

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Głogówek.
4. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemoc w rodzinie.
5. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
 - a) działania edukacyjne,
 - b) działania profilaktyczne,
 - c) działania informacyjne.
6. Profesjonalizacja kadry związanej z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Dostosowanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowa systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

III. Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Głogówek.

Cel będzie realizowany m. in. poprzez:

- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
- wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań a także w celu poprawy świadczonych usług.

IV. Zadania programu

1. Zapobieganie występowania przemocy w rodzinie poprzez ponoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy wobec przemocy w rodzinie poprzez:

Adresaci: dzieci, młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna.

Lp.	Zadania	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem, zajęcia pozaszkolne	- prowadzenie zajęć wychowawczych, - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym;	- placówki oświatowe, - świetlice wiejskie.
2.	Edukacja przedmałżeńska	- poradnictwo w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem	- kościoły, - punkt konsultacyjny
3.	Wspieranie rozwoju nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych	- promowanie mediacji, w tym mediacji rodzinnych - zajęcia wychowawcze dotyczące nieagresywnego rozwiązywania konfliktów	- OPS - punkt konsultacyjny - szkoły - policja

2. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie.

Lp.	Zadania	Działanie	Realizator lub koordynator
-----	---------	-----------	----------------------------

1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu.	1.poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne i socjalne. 2.Praca socjalna. 3.Aktywizacja zawodowa. 4.Interwencja kryzysowa. 5.Realizacja systemu „Niebieskiej Karty”.	- OPS, - służby zdrowia, - punkt konsultacyjny, - policja , - sądy, prokuratura, - pedagog szkolny.
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę.	1.odseparowanie sprawcy od ofiary. 2.Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną.	- policja, - sądy, prokuratura.
3.	Udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub rodziny.	1.udzielenie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą. 2.Udzielenie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy. 3.Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.	- Urząd Miejski, - OPS, - organizacje pozarządowe - policja, sądy, prokuratura.
4.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Wszystkie zadania z katalogu zadań wymienionych z GPPiRPA, które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych.	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy.

Lp.	Zadania	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Działania edukacyjne.	1.Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne. 2.Terapia. 3.Programy w zakresie radzenia sobie ze stresem.	- punkt konsultacyjny, - OPS,
2.	Oddziaływanie na społeczności lokalne w celu włączenia jej w system monitorowania zjawisk związanych z występowaniem przemocy.	1. wywiady środowiskowe w społecznościach szczególnie zagrożonych.	- OPS, - Policja-dzielnicowi.

V. Finansowanie programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Głogówek są:

1. Środki własne gminy:

- Będące w budżecie Ośrodka pomocy Społecznej w Głogówku na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- Dotacje celowe Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy.